

(Ф 03.02-91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

2019 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Бізнес-системи в економіці»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»

Курс – 2 Семестр – 3

Аудиторні заняття – 34

Диференційований залік – 3 семестр

Самостійна робота – 56

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3,0

Індекс НБ-6-051/16-3.8

СМЯ НАУ НП 11.01.01-01-2019

Система менеджменту якості.
Навчальна програма
навчальної дисципліни
«Бізнес-системи в економіці»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НП 11.01.01 – 01-2019

стор. 2 з 8

Навчальну програму дисципліни «Бізнес-системи в економіці» розроблено на основі освітньої програми та навчального плану № НБ-6-051/16 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

доцент кафедри економіки

повітряного транспорту

/Борисюк Ірина Олександрівна/

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійної програми «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)») - кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 25 від «19» 11 2019 р.

Завідувач кафедри

/Ареф'єва Олена Володимирівна/

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 9 від «27» 11 2019 р.

Голова НМРР

/Тофанчук Анатолій Тимофійович/

УЗГОДЖЕНО

Декаан ФЕВА

/Петровська Світлана Володимирівна/

«27» 11 2019 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Бізнес-системи в економіці» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015 р. №37/роз.

Дана навчальна дисципліна відноситься до циклу дисциплін вільного вибору студента та є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі економіки.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів комплексу теоретичних знань щодо особливостей формування і функціонування бізнес-систем та практичних навичок визначення напрямків підвищення ефективності та розвитку бізнес-систем у сучасних умовах, їх інтеграції у бізнес-середовище.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння теоретичними та методичними основами формування і функціонування бізнес-систем;
- ознайомлення із концепцією бізнес-системи, її структурою та ключовими елементами;
- визначення елементів внутрішнього і зовнішнього середовища бізнес-системи;
- набуття студентами вміння аналізувати та управляти бізнес-процесами, що відбуваються у бізнес-системі;
- закріплення навичок самостійного застосування методів та інструментарію побудови бізнес-систем та управління ефективністю бізнесу;
- формування системи знань і практичних навичок щодо управління розвитком бізнес-систем.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- сутність, функції, ключові елементи і значення бізнес-системи;
- особливості формування, функціонування і розвитку бізнес-систем;
- елементи внутрішнього і зовнішнього середовища бізнес-системи;
- теоретичні основи поняття та класифікації бізнес-процесів;
- організаційні основи реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві;
- інструменти вимірювання та аналізу бізнес-процесів;
- механізм управління бізнес-процесами підприємства;
- методичні основи моделювання бізнес-системи та бізнес-процесів;
- способи інтегрування бізнес-систем у бізнес-простір;
- засади стратегічного управління розвитком бізнес-систем;
- завдання і напрями оптимізації функціонування бізнес-систем;

Вміти:

- виявляти проблеми функціонування і розвитку бізнес-систем;

- здійснювати організаційне проектування бізнес-систем;
- оцінювати ефективність функціонування бізнес-системи;
- обирати стратегію розвитку бізнесу залежно від способу інтегрування бізнес-систем у бізнес-простір.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Бізнес-системи в економіці» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Економіка і організація інноваційної діяльності» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Потенціал і розвиток підприємства», «Організація виробництва», «Бізнес-моделі підприємства», «Планування і контроль на підприємстві», «Стратегія підприємства» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль № 1 «Особливості формування, функціонування і розвитку бізнес-систем»

Тема 2.1.1. Концепція бізнес-системи

Сутність і значення бізнес-системи. Взаємозв'язок понять бізнес-операція, бізнес-процес і бізнес-система. Функції бізнес-системи. Тенденції розвитку і якості сучасної бізнес-системи. Особливості функціонування бізнес-системи. Типи бізнес-систем.

Тема 2.1.2. Структура бізнес-системи

Структура та ключові елементи бізнес-системи. Управляюча і управляема підсистеми бізнес-системи. Внутрішній, інтеграційний та зовнішній простір бізнес-системи. Характеристика факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. Взаємозв'язок бізнес-системи із зовнішнім середовищем.

Тема 2.1.3. Бізнес-процеси як основа формування бізнес-системи

Сутність, характерні риси і особливості бізнес-процесу. Схема формування бізнес-процесу підприємства. Структура бізнес-процесу підприємства. Класифікація видів бізнес-процесів підприємства. Формування системи бізнес-процесів. Реінжиніринг бізнес-процесів на підприємствах. Вимірювання і аналіз бізнес-процесів підприємства. Управління бізнес-процесами.

Тема 2.1.4. Управління стійким розвитком бізнес-системи

Необхідність управління бізнес-системою. Функції і принципи управління бізнес-системою. Стилі і методи управління. Організаційна структура управління бізнес-системою. Особливості процесного управління бізнес-

системою. Інформаційне забезпечення і комунікаційні процеси в управлінні бізнес-системою. Особливості антикризового управління підприємством.

Тема 2.1.5. Моделювання бізнес-системи і бізнес-процесів підприємства

Сутність, завдання та значення моделювання системи бізнес-процесів. Моделювання об'єктів, суб'єктів бізнесу та елементів бізнес-простору. Способи опису бізнес-процесів. Методи моделювання і засоби аналізу бізнес-процесів. Огляд методологій моделювання бізнес-процесів (сімейство методологій IDEF, методологія ARIS, моделювання бізнес-процесів BPMN, Моделювання в мережах Петрі).

Тема 2.1.6. Стратегічне управління розвитком бізнес-систем

Засади стратегічного управління розвитком бізнес-систем. Сутність стратегії та «стратегічний набір». Піраміда стратегій управління розвитком бізнес-системи. Способи інтегрування бізнес-систем у бізнес-простір. Інсорсингове, аутсорсингове, віртуальне, виробниче, пустотіле (порожнисте), реалізаторське, венчурне, мережеве, системне, хаотичне та оболонкове інтегрування. Вплив способу інтегрування бізнес-систем у бізнес-простір на вибір стратегії.

Тема 2.1.7. Сучасні форми створення, функціонування і розвитку бізнес-систем

Особливості віртуалізації бізнесу. Технології, характерні для віртуалізації бізнесу: віртуальний офіс; хмарні технології; оренда програмного забезпечення; інтернет-представництво. Переваги і недоліки віртуалізації бізнесу. Використання Інтернет-технологій для організації і ведення бізнесу. Електронна комерція. Застосування хмарних сервісів в бізнесі. Поняття і особливості розробки стартапу. Види стартапів. Стадії існування стартапів. Джерела фінансування стартапів.

Тема 2.1.8. Оптимізація бізнес-систем

Завдання оптимізації функціонування бізнес-систем. Напрямки оптимізації функціонування бізнес-систем на сучасному етапі. Сутність і принципи оптимізації бізнес-процесів. Переваги оптимізації бізнес-процесів. Організаційне забезпечення оптимізації бізнес-процесів. Основні підходи до вдосконалення бізнес-процесів підприємства.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Герасимчук В.Г. Економіка та організація виробництва: підруч. / В.Г. Герасимчук, А.Е. Розенплентер. – К.: Знання, 2007. – 678 с.

3.1.2. Гліненко Л.К. Стратегічне управління розвитком бізнес-систем в економіці України: монографія / Л.К. Гліненко. – Львів: Новий Світ-2000, 2009. – 776 с.

3.1.3. Лелюк В.О. Удосконалення бізнес-систем: Навчальний посібник / В.О. Лелюк, О.В. Лелюк, М.П. Пан; за ред. В.О.Лелюка. - В 2-х т. Том 1. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 262 с.

3.1.4. Організація виробництва: підручник / П.В. Круш, В.І. Подвігіна, В.О. Гулевич та ін. – К.: Каравела, 2018. – 552 с.

3.1.5. Скибінська З.М. Економіка та організація виробництва: навчальний посібник / З.М. Скибінська, Т.Т. Гринів. — К.: Знання, 2012. — 299 с.

3.1.6. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник / Ф.І. Хміль. – Вид. 2-ге, випр., доп. – К.: Академвидав, 2007. – 576 с.

3.1.7. Швиданенко Г.О. Оптимізація бізнес-процесів: навчальний посібник / Г.О. Швиданенко, Л.М. Приходько. - К. : КНЕУ, 2012 – 487 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Ареф'єва ОВ. Антикризове управління підприємством: Монографія. - Львів: Укр. академ. друкарства, 2011. – 252 с.

3.2.2. Ареф'єва О. В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентноспроможність: монографія / О.В. Ареф'єва, Т.В. Луцька; Європ. ун-т. - К., 2009. - 96 с.

3.2.3. Васильков В.Г. Організація виробництва: Навч. посібник / В.Г. Васильков. — Вид. 2-ге. — К.: КНЕУ, 2008. — 524 с.

3.2.4. Економічне обґрунтування реінжинірингу бізнес-процесів виробничих підприємств: монографія / авт. тексту Біловодська О.А. та ін.; заг. ред. Л.М. Таранюка. – Суми: Мрія-1, 2010. – 440 с.

3.2.5. Мостенська Т.Л. Менеджмент: Підручник / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, О.В. Ільєнко. – 2-ге вид. – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 758 с.

3.2.6. Шемаєва Л.Г. Управління якістю бізнес-процесів на підприємстві: монографія / Л.Г. Шемаєва, К.С. Безгін та ін. – Харків: вид. ХНЕУ, 2009. – 240 с.

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				